GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $^1/_4$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 41. **Brasiovu 5 Iuniu 24 Maiu** **1872.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Telegramele

„GAZETEI TRANSILVANIEI".

Desiu 2 Iuniu 11 óre 20 min., sositu la 11 óre 50 min.

„Lapusiulu ungurescu I-a Iuniu. Adi conferintia numerósa s'au declaratu pentru solidaritate si conchiamarea conferintiei generale la Alb'a Iulia, concluselе conferintiei sibiiane nu le recunoscu obligatórie, judii nostri comunali opriti dela conferintia, (?!) prin judii procesuali (?!) In a 3 Iuniu conferintia in Desiu."

Desiu 3 Iuniu 6 óre:

„Desiu 3 Iuniu 1872. Conferinti'a nationala fórte numerósa s'a declaratu pentru solidaritate, si consimte la marea urginta a — convocarii — conferintiei generale la Alb'a Iulia prin metropoliti. Concluselе sibiiane nu le recunósce de obligatórie."

La fondulu academicu romane de drepturi.

In favórea acestui templu de cultura au mai incursu in dilele din urma, incatu suntemu informati, urmatóriele contribuiri:

1. Din partea societatei de lectura a junimei romane studióse la gimnasiulu completu din Blasiu, s'au tramisu cá venitu curatu dela un'a petrecere improvisata in favórea fondului de academia 63 fl. 65 cr.

2. Prin d. administr. protop. in Gyimes-Bück Gavrila Ciobotariu s'au tramisu 23 fl. 70 cr.

3. Prin d. assesoriu la scaunulu orfanale in comit. Crasnei Vasilie Popu, s'au tramisu cá colecta facuta cu ocasiunea celebrarei nuntei dlui advocatu Simeone Orosu sum'a de 49 fl. v. a.

4. Prin d. protop. in Palatc'a Andreiu Albonu s'au tramisu cá oferte 15 fl. v. a. (Numele p. t. domniloru contribuitori suntu ale vedé in organulu Asoc. „Transilvani'a").

Primésca respectivii multiumirile fratiesci! —

Representatiunea

comitetelui representativu alu districtului Fagarasiu (Transilvani'a) pentru representarea limbei romane la judecatoriele regesci ungaresci din teritoriulu lui.

Inaltu ministeriu reg. ung. de justitia!

Strict'a mantienere si observare a legiloru, este conditiunea bunei ordine si prosperari a fiacarui statu. Acésta conditiune devine cu atatu mai grava, candu se tractéza de o lege, care atinge cordele cele mai vitali din viéti'a publica si privata a cetatianiloru in generale, si a unei natiuni in speciale.

O astfeliu de lege, inaltu ministeriu, este astadi la noi art. de lege XLIV din 1868 „despre egal'a indreptatire a nationalitatiloru."

Limb'a, care este nu numai conditiunea naturala de viétia si desvoltare, dér' si caracteristic'a unui poporu, este obiectulu celu mai importantu alu acestei legi. — Cu dorere trebue se constatamu inse, ca dispositiunile acestei legi vatama drepturile naturali si astfeliu inalienabili ale limbei celoralalte natiuni nemaghiare; — cu tóte aceste inse pana la o ulterióre indreptare pretindemu, cá celu pucinu acésta lege se se observe si aplice in adeveratulu ei intielesu.

Acésta lege inse prin o sinistra aplicare incepe, afara din ceea ce este, a deveni totu mai apesatória. Si tocma aplicarea sinistra a acestei legi, ce a inceputu a se introduce la judecatoriele regesci din acestu municipiu, este durerosulu motivu, din care subscrisulu comitetu municipale se vede nevoitu in interesulu populatiunei mai eschisivu romane din acestu municipiu, alu justitiei si chiaru alu interesului bine intielesu alu statului: a-si redicá vocea si a arată nedreptatea precum si a cere inca la tempu revindecarea reului.

Articlulu de lege XLIV din 1868 in §§ 7, 8 si 9 dispune in privinti'a limbei, ca la judecatoriele de prim'a instantia fiacare cive, candu se representa insusi, póte se se servésca séu de limb'a sa materna, séu de limb'a protocolaria a jurisdictiunei, de care se tiene judecatori'a respectiva. Protocolulu de pertractare are se se iè in limb'a ce -si o alegu partile cu invoirea comuna dintre limbele protocolarie ale jurisdictiunei, si resolvarea are se fia in limb'a protocolului, la cererea partii are se i se dé in limb'a sa materna de cumva acea este un'a dintre limbele protocolarie ale jurisdictiunei respective.

Er' candu partii'a este representata prin advocatu, atunci la judecatoriele de prim'a instantia pana la regularea definitiva a acestor'a in privinti'a limbei: are se se sustiena preste totu usulu de pana acum, atatu in privinti'a limbei in portarea procesului catu si la resolvarea acelui'a. — Acést'a a fostu starea si indreptatirea limbei la judecatoriele de I-a instantia pana in 1 Ianuariu 1872, candu judecatoriele de I-a instantia si prin urmare si limb'a sa regulatu definitivu.

Dupa denumirea judecatoriloru regesci regularea definitiva a limbei este urmatór'a:

In §-lu 13 art. de lege XLIV—1868 se dice: „Limb'a oficiósa a tuturoru judecatoriloru denumite din partea statului, este esclusivu cea maghiara." Er' in § 6 lit. d) art. de lege IV—1869 se dice: „Functiunea de judecatoriu o póte investi fiacare cive maghiaru care . . . d) este capabilu de a satisface dispusetiuniloru art. de lege XLIV din 1868 alu carui § 13: „si de aici in colo" (ezen tul is) se referesce numai la judecatoriele mai inalte — adica la cele de II-a si III-a instantia.

De óre-ce déra in art. de lege IV—1869 § 6 lit. d), prin care se regulézа definitivu cestiunea limbei se dice, ca limb'a maghiara are se se aplice esclusivu numai la judecatorii mai inalte, urméza, ca pentru judecatoriele de I-a instantia in privinti'a limbei remanu in valóre totu numai §§ 7, 8 si 9 din art. de lege XLIV—1868.

Considerandu deci, ca limb'a protocolaria a acestei jurisdictiuni este cea romana; considerandu, ca populatiunea acestui municipiu este cu fórte neinsemnate esceptiuni, romana, care naturalmente nu pricepe limb'a maghiara; conformu §§-loru 7, 8 si 9 art. de lege XLIV—1868 urméza necesariu, ca limb'a judecatorieloru din acestu municipiu are se fia, cea romana.

Inse cu tóte aceste dispositiuni chiare ale legei, totusi cu durere ne-amu convinsu, ca judecatoriele regesci si cu deosebire tribunalulu reg. si judecatori'a cercuale fagarasiane din acestu municipiu: resolutiunile, decisiunile, sentintiele, protocólele si chiaru citatiunile si fasiunile martoriloru (?!) le redige in limb'a maghiara, fara a luá in consideratiune limb'a partiloru (?!) si calcandu in modulu celu mai evidente dispositiunile legei (!!!).

Asemenea in cause criminale, decisele, protocólele pertractariloru finali, propunerea procurorului si sentinti'a — se facu tóte in limb'a maghiara; ba chiaru si cererile esprese de a se luá protocolulu pertractarei finali in limb'a partii au fostu respinse (????) de tribunalulu regescu.

Acesta procedere prin sine insusi absolutu ilegale, devine cu atatu mai reprobabila, candu o vedemu practisata chiaru de tribunale, cari au suprem'a detoria de a fi espresiunea, asia dicundu, cea mai virgina a legalitatei si dreptatei.

Abstragundu inse dela acést'a, populatiunea acestui municipiu este lovita aduncu nu numai in dreptulu seu de limba, dér' chiaru si in interesele sale materiali, ca-ci prin necunóscerea limbei maghiare, in care se administréza justiti'a, séu este silita a calatori la Fagarasiu, Brasiovu séu Sibiiu pentru a-si afá pre cineva, care se i esplice actulu judecatorescu, ce i s'a predatu, si astfeliu a perde tempu si a face spese, séu déca este impedecatu prin impregiurari, a se espune intardiarei si astfeliu unei daune sigure.

Dreptu aceea subscrisulu municipiu aducundu acést'a la cunoscienti'a inaltului ministeriu reg. de justitia lu rógа, — se binevoiésca a impune judecatorieloru regesci din acestu municipiu, cá in tóte agendele sale se observe si se urmeze in privinti'a limbei cu rigóre dispositiunile art. de lege XLIV din 1868 si IV—1869. —

Sinodulu archidiecesanu

in Sibiiu in anulu acest'a, dela deschiderea lui in Duminec'a Tomei 23 Aprile (5 Maiu) pana in 31 Aprile a. c.

(Urmare.)

Siedinti'a a IV-a tienuta in 28 Aprile dupa amédi. Dupa unele comunicari ce face presidiulu se continua desbaterea despre regularea parochieloru si imbunatatirea sortii preotiloru. Se primescu de sinodu cele ce s'au stabilitu in sinódele protopopesci la Brasiovu (adica preotii se aiba pregatirea pre langa maturitate si teologia si o facultate pentru clasele I si a II-a, éra pentru a III-a clasa se fia maturisanti si teologi, cá atari se aiba cei din classea I-a salariu 1200 fl., cei din a 2-a 800—1000 si cei din a 3-a clasa 400—600 fl. v. a. socotinduise venitele sigure stolari in acestea) la Solnocu, Osiorheiu si Zlatn'a. Operatele din celelalte protopopiate, fiindu mance, se otaresce a se da protopopiloru inapoi spre reintregire, consistoriulu se dè instructiuni spre acést'a.

Sinodulu facia cu acésta referata mai recomenda consistoriului, cá se provóce pe protopopi, cá se staruiésca cu comitetele parochiali, cá comunele beserricesci se se folosésca din venitele comunali amesuratu art. 53 de lege din an. 1868 pre catu se

folosesca alte confesiuni. Se reporteze despre acestea.

Presidiulu propune infiintiarea de fonduri parochiali si sinodulu primesce propunerea, cu acea, ca consistoriulu se recomande protopopiloru si parochiloru a pune in lucrare infiintiarea acestor'a.

Siedinti'a a VI-a din 29 Aprile a. c. Dupa autenticarea protocolului si dupa unele incunoscintiari si interpelatiuni se desbate operatulu comisiunei bugetarie. Privinduse operatulu de cetitu se trece la positiuni. La positiunea: „Ajutoriulu invetiatoriloru seraci si meritati, preliminata cu 1000 fl. v. a. face Dr. Glodariu emendamentu de 2000 fl., care de si sprijinitu, cade, asemenea propunerea Dr. Pecurariu, ca din cele 1200 fl. fiindu meniti referintelui scolastica, care n'are lucruri multe, numai 300 fl., se se concéda oficiulu acest'a unui membru consistorialu, dandui onerariu 200 fl. si o mica se se imparta ca ajutoriu invetiatoriloru seraci.

Acest'a propunere inca cade. Dlu Branu de Lemeny -si esprima durerea, ca nu se visitéza scólele, si presidiulu da unu reportu despre starea inaintatória a scóleloru, asiguréza, ca s'a pusu in lucrare o visitare generale a scóleloru.

Positiunea de 2000 fl. v. a. pentru cumperarea de realitati parochieloru serace se primesce de sinodu.

Siedinti'a a VII-a tienuta in 29 Aprile a. c. Se continua reportulu comisiunei bugetarie si se primescu tóte positiunile dupa propunerea comisiunei.

Urméza reportulu comisiunei verificatórie si alegerea deputatului dela Valcele, finduca loculu de scrutiniu s'a schimbatu la Brasiovu si mai multe comune n'au partecipatu la alegere, de si se sustiene alegerea de mai multi domni vorbitori, totusi la votisare se primesce propunerea comisiunei pentru a se nulifica, cu maioritate de unu votu.

Presidiulu amintesce despre fostulu deputatu alu acestui cercu „Cavalerulu Ioane Alduleanu", care a contribuitu multu la aducerea in viétia a organismului besericei si pe care neindurat'a mórte l'a rapitu, provóca sinodulu a descoperi profundu'a durere pentru acésta perdere. Sinodulu primesce si scutanduse membrii, rostescu: **recinică lui pomenire!!**

Urméza reportulu comisiunei pentru instrainarea pamenturiloru si realitatiloru bes. si refer. Metianu arata, ca din 17 protopopiate s'au instrainatu mai multe realitati. Comisiunea propune, cá ven. consistoriu se invieze pe respectivele comune, cá pre calea legei se castige acele realitati. Dlu P. Nemesiu face emendamentu, cá se se compuna si inventare despre averea besericésca, scolaria si fundationale in trei ecsemplarie pentru archivulu consistoriului, alu scaunulu protopopescu si alu treilea pentru **lad'a bes. locale.** Si acele averi se se transcrie in cartile funduarie.

Siedinti'a a VIII-a tienuta in 30 Aprile a. c. Se pertractéza proiectulu generalu pentru regularea parochieloru in archidieces'a gr. or., la care comisiunea neputendu face o referata meritória propune, cá acesta comisiune se lucre si se asterna operatulu la sinodulu viitoriu. Dr. Glodariu aratandu, ca membrii comisiunei póte nu voru fi alesi pentru sinodulu viitoriu, propune cá proiectulu consistoriului se se tiparésca si se lu predé sinodului viitoriu. Vorbindu mai multi deputati pentru comisiune si pentru acesta propunere, la votisare se primesce propunerea dlui Glodariu si siedinti'a se inchia. — (Va urmá.)

Programu?

Miscarile electorale s'au inceputu de multu. Ele curgu cu frica de o parte, cu incertitudine de alt'a; in unele parti cu vehementia, cu batai chiaru; in altele cu promisiuni, cari trecu in corumpere; si raru este loculu, unde aceste miscari ar' merge cursulu naturalu, pacicu, cu calma si fara iritatiuni febrile.

Se tienu adunari, conferintie, consultari, intruniri in tóte partile.

Se facu programe; unele mai clare, mai precise, mai pronunciate; altele mai ambigue, mai obscure, mai pucinu clare, mai pucinu pronunciate.

In midiuloculu acestoru fermentatiuni, — fiami ertatu acésta espresiune — in midiuloculu acestoru fermentatiuni universali, tóta lumea se intrébа: ce voru face, de unde voru incepe transilvanenii — romanii, din Transilvani'a?

Eu me interesezu de Transilvani'a. Sum fiiulu ei nascutu: ea e patri'a mea. M'amu luptatu, me luptu si me voiu luptá pentru ea.

Cá totudéun'a in alte cestiuni, asia si acum -mi voiu spune francu parerea mea facie cu alegerile viitórie.

Ce se faca dér' transilvanenii — romanii din Transilvani'a?

Voiu spune numai decatu.

Candu unu guvernu, legalu, séu ilegalu, vine din propri'a initiativa, séu constriusu de impregiurari, esterne ori interne, si da séu deschide poporului asupritu o cale óre-care, pre carea acest'a póte se-si manifeste voluntatea sa: atunci poporulu trebe se se folosésca de midiulócele date de guvernu fara inse a prejudecá drepturiloru sale innascute, drepturiloru patriei, limbei si nationalitatei sale; elu trebe, pre calea data de guvernu, se mérga pana acolo, pana unde nu pericliteza autonomi'a si independenti'a patriei, drepturile politice de limba si nationalitate, si legile cari garantéza tóte acestea.

Eu sum fermu convinsu, ca transilvanenii mai tienu inca la autonomi'a si independenti'a Transilvaniei; romanii transilvaneni tienu la limb'a si nationalitatea loru tienu tare la legile, cari sanctionéza si un'a si alt'a.

Ei bine! Dér' autonomi'a Transilvaniei limb'a oficiale, nationalitatea politica a romaniloru in Transilvani'a — suntu luate.

Suntu luate — dér' nu perdute.

Ele se potu recastigá, se potu revindecá: ele trebe revindicate.

Care este calea?

O singura cale legale este.

„Conchiamarea dietei Transilvaniei."

Care cunósce istori'a Transilvaniei, va sci bine, ca de cate ori natiunea maghiara si celelalte natiuni politice ale Transilvaniei, au fostu scóse din constitutiune: ele totudéuna au staruitu, mai antaiu si inainte de tóte, pentru convocarea dietei Transilvaniei. Si totudéun'a au isbutitu.

Romanii astadi, candu constitutiunea Transilvaniei este suspinsa, candu legile, cari romaniloru in patri'a loru li dau drepturi, politice si nationale, egali cu celalte natiuni — suntu sterse, romanii, natiunea romana astadi, inca nu trebe se faca alt'a, decatu mai antaiu si inainte de tóte a staruí pentru cá diet'a Transilvaniei se se convóce catu mai curendu.

Cum se-si manifeste romanii acésta vointia in modu legalu séu quasi legalu? Cum se-si arate staruinti'a intr'unu modu, despre care se nu se póta dice, ca este séu agitatiune, séu demonstratiune?

Éca cum:

Guvernulu — legalu ori ilegalu, pucinu ne importa — guvernulu ne chiama la alegeri de deputati.

Mergemu.

Dér' mergemu, nu pentru a alege deputati la diet'a din Pest'a; ci mergemu pentru a alege barbati, cari cá representanti ai nostri se staruiésca, se midiulocésca **conchiamarea dietei Transilvaniei.**

Asia dér': la viitóriele acte electorali, ardelenii se mérga cu devis'a: „conchiamarea dietei Transilvaniei!"

Cu acésta devisa, sub acestu standartu, se mérga a se inscrie in listele de conscriere toti aceia, cari au dreptulu de alegere.

Si totu cu acésta devisa, se mérga si la actulu de alegere. Si se aléga candidati, numai de acei barbati romani, cari asemenea voru profesá si ei, si voru tiené la acésta devisa. Nici decum pre altii.

Alegatorii romani se aléga si in acele cerculi electorali, unde ei ar' fi in minoritate; dér' se aléga totu sub devis'a de mai susu, si totu de acei barbati, cari profesóza si tienu la acésta devisa. Acestia inca voru fi representantii romaniloru ardeleni.

Candidatii romani, alesi sub acésta devisa, se voru intrunî cá representanti ai romaniloru ardeleni, se voru consultá maturu si voru deliberá asupra modului si chipului cum se se realiseze conchiamarea dietei Transilvaniei*). In diet'a din Pest'a inse nu voru intrá.

Unii dicu ca: romanii ardeleni se aléga opositionali in diet'a din Pest'a. Eu dicu: romanii ardeleni n'au trebuintia nici de opositionali, nici de guvernementali in diet'a din Pest'a; unii cá si altii; opositionalii pentru romanii nu suntu mai buni decatu guvernementalii. Noue romaniloru ni trebe **diet'a Transilvaniei**, si nimicu alta. Cine voiesce acést'a este amiculu nostru; ori-care altulu, este inimicu nóue. Ast'a este, alt'a trebe se fia credinti'a politica a romaniloru astadi si totudéun'a! (sic!)

Inca un'a. Romanii, catu mai curendu si fara amenare, se se intrunésca in conferintia, adunare, congresu, séu ori-ce nume voiti a i dá, si acolo insi-si se faca list'a candidatiloru, cari tienu la program'a espresa in acestea trei cuvinte: „conchiamarea dietei Transilvaniei."

Romani, inteligenti, preoti, profesori, comercianti, agricultori, legisti, advocati, politici, diurnalisti, si poporu — uniti-ve sub acésta devisa, si nelasandu a ve amagí straini, si neamagindu-ve intre voi, realisati acésta programa, si —

Patri'a, limb'a si onórea nationale este salvata!

„Fed." Dr. Ios. Hodosiu.

Escese popesci!

Multe si mari suntu necuvientiele si escesele cate se publica dela unu tempu incóce in diariele monarchiei din cerculu diverseloru cleruri crestinesci. Pana la unu tempu se credea, ca escese de acelea le scotu la lume asia numitii „liberali", cautandule inadinsu cá cu falinariulu lui Diogenes, spre a compromite statulu preotiescu si calugaresc, si alu face de ur'a lumei. Déra cum vedemu, trébа se ingrósia, pentruca se publica casuri prea preste measure multe, din care parte mare se si adeverescu. Déra cu acelea ocasiuni se mai adeverésce inca si alta impregiurare trista; ca adica multe din acelea ticalosii publicate erá cu totulu necunoscute la respectivele ordinariate si consistorie. Cum se póte acésta? Lucru celu mai tristu pentru noi este, ca diariele romanesci inca se vedu necesitate a publica multe escese si misielii, la a caroru lectura iti vine se -ti coperi faci'a de rusine. Din tóte foliele nóstre de dincóce „Albin'a" are nefericirea de a publica mai multe. Éca de ecs. Nr. ei 28 din 11/23 Maiu a. c. ne face cunoscuti dintr'una data cu cateva ticalosii. In Fagetu unu protopopu lucra in contra unuia din cei mai mari si cei mai generosi binefacatori si romaniloru banatieni, in contra dlui V. Mocioni. — In St. Michaiulu romanescu unu preotu anume Secosianu, se pórta cá vrasmasiu alu scólei romanesci, sparge capetele si versa sangele unoru prunci innocenti numai de cate 7—8 ani, pentru cá se prenda ura nestinsa asupra scóleloru. In Radn'a pop'a M. Miclosi care mai fusese in temnitia pentru crime comise, déra restabilitu in functiune, pe langa ce traiesce si in concubinatu, apoi ambla armatu, petrece in betii si in totu feliulu de strengarii. Unu altu popa din Sioimusiu a omoritu omu, cum a omoritu si pop'a Cocluba pe barbatulu concubinei sale, si acum petrece in temnitia'a cea cumplita dela Segedinu. Unu altu popa din comun'a I. M., betivulu pamentului, a risipitu ereditatea parentésca in suma de optu mii fiorini numai in betii si escese. — Totu „Albin'a" mai numesce in acelasi Nr. vreo trei popi romanesci, pe cari'i renumera in clasea celoru mai periculosi renegati, adica vendietori de natiune. Acei popi suntu cunoscuti in publicu sub numele popa Josca, popa Rosa, popa Alecsa.

Acestea tóte intr'unu singuru Nr. si cá intru unu resufletu. Déra inca déca amu lua la revista macaru numai cate 9—10 Nri din „Albin'a" si din „Federatiunea", la care póte ca amu mai avea se adaugemu si noi cate ceva. Unu popa vene la orasiulu F., petrece tóta nóptea in carciuma la betia si dantiu; altulu ese din carciuma mortu de beatu spre a primí pe inspectoriulu regescu de scóle, pentruca vedi dta, reverenti'a sa e directoriu locale alu scólei; alu treilea érasi beatu, neci cá vrea se ésa din carciuma la venirea celuia. In parochi'a acestui din urma suntu mai multe familie pline de venería, cu bube scarnave pe facia si frunte, unele si in gutu; nimeni nu arata la fisiculu comitatului pana nu vene unu straiu cá se védia si se descopere acea stare de barbaria criminale. Persónele pline de venería se comunica alaturea cu cele sanetóse. Vai de generatiunea veni-

*) La tempulu seu mi voiu spune parerea si in privinti'a ast'a.

tória, scrofulósa si desnirata. Cu tóte acestea, si-nódele suntu de prisosu, publicitatea de prisosu, pentru ca infalibilitatile implinescu totu.

„Hon" Nr. 120 numesce pe unu respopa romano-catolicu maghiaru, anume Mihályi András, carele stá gata se publice una carte plina de ecsemple scandalóse adunate din cercurile in care traise elu mai inainte, pana a nu se respopí. Frumóse tempuri amu ajunsu. —

Pangermanismulu.

(Urmare.)

Causele ce usioréza in Americ'a desnationalisarea germaniloru, suntu intre altele, antaiu: ca englesii si germanii suntu de aceeasi rasa; a dóu'a: ca cea mai mare parte din unii si altii suntu de religiune protestanta; a trei'a: ca englesulu predomnesce nu numai in numeru, ci si in cultura si industria; a patr'a, ca desnationalisarea strainiloru in acele state, nu se operéza numai prin institutii politice, ci si prin concursulu particulariloru; si a cincea: pentru ca Germani'a nu are putere maritima (flota), care se o represente si se apere pe connationalii loru de protectiulu contopirei.

Facia cu aceste daune si neindemanari, facundu-si germanii socotéla perderei loru in trecutu, si a urmariloru ce ii astépta continuarea acestei stari de lucruri pe viitoriu, -si au tientitu ochii asupra tieriloru europene mai pucinu populate, si dela anulu 1835 se formá in Lipsc'a o pleiada de economisti si ómeni de statu, cari prin graiu viu, prin opuri si diarie, propagara ideea, ca emigrationea germana trebue se se stavilésca din directi'a ei catra Americ'a, si se se indrepte catra Orientu, unde, cá colonii, apróp de Germani'a si sub protecti'a puterei ei, voru putea nu numai a-si conservá nationalitatea in midiuloculu natiuniloru mai mici si eterogene, (unguri, slovaci, romani, serbi, bulgari etc.), dér' voru formá totu-deodata pichéturi, séu sentinelle ale germanismului, cari voru servi de basa la o operati'a politica, pentru cá se castige litoralulu marei negre; — ca-ci acést'a este si trebue se devina limitea naturala a Germaniei.

Acésta idea, nu este din cele care se nu prinda focu in animile patriotiloru germani, si mai cu séma in anim'a scólei pangermanismului. Agitationea ei cresce in cercurile literarie, si es a petrunsu si in regiunile guvernementali. Prusi'a inca in 1847 a facutu pasu, pentru cá confederati'a germana se declare caus'a colonisarei sub protecti'a colectiva a confederatiei. Conventulu nationalu din anulu 1848, a imbracisiatu caus'a cu caldura, dér' lucrarea i a fostu intrerupta de impregiurarile politice de atunci, cari nu i lasara tempu a discutá unu proiectu de lege, ce comitetulu de economia nationala lu elaborase ad hoc. Si in colegiulu principiloru a propusu Prusi'a a se infiintiá unu oficiu insarcinatu cu trebile colonisationei.

Cincisprediece comiteturi private se intemeiara inca inainte de 1848. Scopulu loru este: a ajutá colonisationea prin tóte midiulócele, prin midiulóce materiali, intercesiuni si sfatu. In anulu 1848 s'a intemeiatu comitetulu nationale centrale de colonisarea germana, si acestu comitetu convocase unu congresu, la care au luatu parte nu numai representantii comiteturiloru de prin tóta Germani'a, ci si o multime de economisti nationali si ómeni de statu.

Staturile germane mai orientale, au tramisu la acelu congresu, anume delegati. Aici s'a espusu prin argumente lungi si esplicite, ca curgerea colonieloru trebue se se detórne dela directi'a catra Apusu (Americ'a); si se se indrepte catra Resaritu, pentru a asigurá Germaniei domni'a preste Dunarea, dela isvoru pana la mare.

In acestu congresu s'a desbatutu si modulu intemeiarei comiteturiloru de colonisare. Scopulu acestoru comiteturi este: nu numai de a sprijini pe guvernele germane in intreprinderea colonisarei, dér' a si conlucrá din tóte puterile, cá atatu coloniele trecute in Americ'a, cá si cele ce se voru asiediá in Orientu, se recunósca tient'a politica a acestei colonisari, se nu -si uite de insemnetatea loru nationala, culturala si istorica; se-si dé man'a spre a conlucrá cu totii, cá nationalitatea germana se se rédice, si pretutindenea pe unde se voru asiediá, limb'a si obiceiurile germane se se propage (latiasca). Ceea ce le este opritu guvernéloru a face, din cause politice si prea batatórie la ochi, acesa trebue particularii, si fiacare individu in cerculu mai restrinsu alu activitatei sale, se se silésca a ajunge* *). Nu voiu se ostenescu pe cetitoriu cu celelalte detailuri ale acestei organisatii de propaganda, dupa ce, pentru celu ce vrea se se informeze despre amenuntele ei, amu citatu o carte, care -si o póte castigá prin tóte librariele.

In urm'a acestui congresu, s'au intemeiatu o multime de comiteturi nóua, pentru aratatulu scopu. Tóte acestea in numeru de cincidieci si dóua! intre cari se afla si asociatii cá cea dela Lintiu pentru propagarea catolicismului — intre germani din Orientu, se afla intr'o legatura organica cu comitetulu centralu, si se numescu filiale.

Resultatulu acestoru silintie este, o sperantia generala de a reusi, ca-ci ceea ce s'a semanatu prin aceste comiteturi, s'a imprastiatu in tóta Germani'a. De atunci incóce, au esitu de sub teascu o literatura intréga asupra cestiunei. Mai multu de 150 de carti suntu pana acum cunoscute cá tractandu acésta cestiune din diferite puncte de vedere; ér' miscarea generala se dirige — sub conducerea a patru diurnale esclusiv ocupate de afacerile colonisatiei — de intréga pres'a germana.

O programa atatu de bine-venita scopuriloru in Orientu, guvernulu austriacu -si a insusit'o: Tendenti'a este sprijinita de midiulóce puternice, pe de o parte prin banculu austriacu, pe de alta parte prin o sectiune ministeriala pentru colonisare, a carui agentu publicu este o alta societate numita: „Privat-Auskunfts-Bureau für Auswanderung nach Osten" *) si care are acreditatii sei particulari in centrele de productiune in Principate, ér' sprijinu oficiosu in administratiele provinciéloru austriace marginite cu Principatele, si in agentii sei consulari de aicea.

De aici se póte esplicá, pentru ce locuitorii desiungului Dunarei din Banatu, suntu alungati din vetrele loru, pentru a face locu svabiloru colonisati. De aici veti intielege incercarile de a colonisá midiuloculu Ungariei cu germani **). De aici venirea multimei de unguri in Principate. De aici immultirea evreiloru in tiéra cá elementu pregatitoriu la colonisarea germana. De aici se esplica, cum banculu austriacu are ipotecate mai multe case mari in Bucuresci, cumparate séu cladite de germani *).

*) Biuron de consultarea emigratiunei catra resaritu.

**) Resultatulu politicei de colonisare pana acum:

1,201.714	germani	in Ungari'a.
355.080	—	in Banatu.
48.080	—	in granití'a militaria.
221.705	—	in Ttransilvani'a.
1,827.804.		

Dupa statistic'a Ungariei de Dr. S. Armont, tiparita in Craiov'a 1869, si dupa compendiulu de statistica de B. Alesandre (Graz 1871).

Deosebitu de numerulu colonisatu in Bucovin'a si in Romani'a, despre cari ni lipsescu date statistice positive.

Prin acésta sistema de colonisare, germanii iau in bracie Romani'a cu coloniele loru de dóue parti: de o parte prin Bucovin'a, de alt'a prin Banatu si Ardélu. Acum li s'a parutu momentulu favorabilu a impinge intreprinderea colonisarei chiaru in intrulu tierei. Nemultiuminduse cu numerulu de germani ce se introducu in tiéra sub feluríte forme, acum sistem'a de colonisare, prin organulu logei franc-maçone din Iasi, dupa cum s'a vediutu in programulu politicu formulatu in dilele aceste si publicatu in diurnale, propune a se asiediá colonii germane pe mosiele statului.

Astfeliu aceste mosii legate de parintii nostrii, spre a servi, in intielesulu si desvoltarea romanésca, cá midiulóce pentru asiedierea de cultura si de civilisatie nationala, devinu acum o necnocrire; — prin intrebuintiarea ce se face cu densele devinu midiulóce in contra romaniloru.

Aceste mosii pe care, pentru ratiuni politice si nationali, le-amu scosu de sub dominatiunea unoru administratori straini — a calugariloru greci — de si acestia fiindu de o religiune cu noi si apartienendu unei nationalitati mici, constituian pentru noi unu reu mai micu — acum se lucréza se se le damu germaniloru, elementu eterogenu si opusu natiunei nóstre, si venindu in Romani'a cá avantgarda a programului nationalu germanu: o Germania dela Baltic'a la Marea négra.

*) In legatura cu acésta sistema, atragemu atentiunea asupra proiectului de lege presentatu adunarei, prin ministeriulu nostru de finantie in 1870, de catre bancherulu Hertz, pentru infiintiarea unei banci asia numita „Creditu fonciaru alu Romaniei." — Prin acea banca, ce se propune a se dá strainiloru, se organisésa depositarea de mosii a proprietariloru romani, de catra o societate de antreprenori anonimi . . . — cu ajutoriulu unei Instinctulu póte a aspiratu in dilele aceste scirea, care póte nu este esacta, ca la unu bancheru mare din Bucuresci, de natia erreu, se afla depusi un'a suta mii galbeni, la dispositi'a unui proprietariu mare de case, de natiune germanu, carele este insarcinatu cu agentur'a pentru inchiarea contracteloru de colonisare.

Precum vedeti, inimiculu este pregatitu, midiulócele ii suntu puternice, si este apróp e!

(Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANI'A. Dela 15 Maiu st. v. incependu a inceputu a ploua mai in tóte districtele, afara de districtulu Craiovei, care se planse si in 16 de seceta de 2 luni. — Domnitoriulu si Dómn'a se afla in Sinai'a. Consiliale judecetoresci suntu autorisate cu decretu domnescu din 16 Maiu a decide si a intrebuinti sumele de bani, destinate pentru lucrarile proiectate, spre cumpararea de producte in magazine, cá se se intempine lips'a ce amenintia din caus'a secetei.

Ecsamenele la institutele de crescere si invetiamentu suntu defipte dela 14 pana la finea lui Iuniu, asistendu comisiuni ecsaminatórie.

In tractatulu telegraficu, incheiatu intre Romani'a si Austro-Ungari'a, s'a primitu tandem numirea: „Romani'a", care pana acum in comercialu diplomaticu cu Austro-Ungari'a se numiea numai Principate dunarene, ér' Romani'a si Moldov'a, si diariele straine scriu, ca regimulu Romaniei si ar' fi sprimatu multiamit'a pentru acésta la br. Schlechta, representantele austriacu. Dunarea inca curge din Austro-Ungari'a catra Romani'a, se va multiami si pentru acésta.

Consululu austriacu din Galati in reportulu seu oficiale despre starea semenaturéloru, dice: „din districtele moldovene subordinate acestui consulatu"; acésta espresiune face acum multu sange reu in Romani'a, ca consulatele austro-ung. ar' privi Romani'a cá subordinata, si diariale pretendu deslusire prin monitoriu.

„Le Journale de Bucarest" relata, ca comitetulu romanu din Bucuresci a primitu dela primele case din Berlinu comunicatu, cumca intr'unu meeting de bancheri tienutu in Berlinu, la care se afla si 16 case israelite, s'ar fi luatu resolutiunea unanima, cá din caus'a persecutiuniloru judane, nici o casa se nu mai intre in negotiari de imprumute cu gubernulu romanu séu alti privati din Romani'a. Macaru de s'ar adeveri acésta resolutiune, ca atunci romanii s'ar mai pune odata pe pitiórele sale si la intreprinderi de imprumute si in scurtu ar' deveni ei imprumutatorii licheleloru. —

„Romanulu" reproduce din diariulu „La Turquie" aceste:

„Dupa o telegrama, care cuprinde cele mai neasteptate sciri, guvernulu Statelor-Unite si ar fi manifestatu intentiunea de a se asocia cu guvernulu italianu in pasii facuti pe langa Sublim'a Pórta in favórea israeliteloru din Romani'a.

„Acést'a fara vóia ne mana a ne ocupá de cea de deja, in óre-cari cercuri, se numesce cestiunea israelita. Cuventulu cestiune ne pare fórte pretentiosu, candu se aplica la o afacere curatu interiére. Afara déca cumva ar' fi in tóta acésta afacere, precum in adevéru ar' paré se fia fórte bine, vr'o intentiune politica ascunsa, nu intielegemu catusi de pucinu staruinti'a, mai multu factice decatu reale, in favórea unoru ómeni, cari paru ca gasescu placere de a se pune mai presusu de dreptulu comunu si afara din vietí'a sociale.

„Jidovulu din Moldov'a — fara esceptiune — scrie de curendu „le Journal de Bucarest", e o

puternice machine, care va lucrá la oper'a de destrugere ce are de scopu, cu midiulócele chiaru ale natiunei romane, intórse in contra ei, — adica cu valorile mosieloru romane, transformate in bonuri ipotecarie pana la sum'a de nóue milióne franci, — si secondata de sistem'a antinationala a politicei nóstre economice, care face cá tóte averile se tréca dela romani la straini. (Not'a edit.)

*) Vedi Catechismus für Auswanderer. Leipzig bei Weber, pag. 17.

fiintia deosebita, purtandu unu costumu curiosu si fórte adesea murdaru, cá si cum ar' vrea se se distinga intr'adensu de ceilalti locuitori ai tierei, nesimbracisiandu cariere oneste pentru a se ocupá cu usur'a séu cu vinderea de beuturi falsificate si prin urmare periculóse: e jidanulu din evulu de midiulocu, catu se póte pucinu demnu de simpatia."

Si „Journal de Bussarest" adauge:

Acésta depingere, fórte adeverata, este esacta si pentru jidanii, cari poporéza o mare parte din Galiti'a. La Cracovi'a, intre altele, acesti jidani, cá se dicemu asia, suntu gramaditi intr'o suburbia, si Dumnedieu scie cate prigoniri le vinu din partea poloniloru catolici.

Astfeliu, pana la o proba, care se ne convinga de contrariu, vomu staru'a crede, ca nu unu curatu interesu pentru jidani, ci altu ceva este caus'a scomotului, pe fiacare di mai accentuatu, care se face in lume aproposito de jidanii din Romani'a. Éta de ce damu acum importantia unui incidinte cu totulu secundariu si despre care nici n'amu fi vorbitu. Departe de noi ide'a de a pune in banuiéla bun'a credintia a guverneloru, cari se ocupa cu acésta cestiune: suntemu securi de bunatatea intentiuniloru loru, dér' credemu ca acésta buna credintia le a fostu surprinsa si amagita de nesce manopere, alu caroru secretu viitoriulu ni lu va aratá. —

In Berlinu se primi in 28 Maiu principele de coróna alu Italiei Humbert cu princes'a de catra curtea imperatésca cu tóta prevenirea si pomp'a, fiindu intempinati de imperatulu, principele si alte notabilitati la curtea trenului, de unde ii conduséra in resiedintia.

In Franci'a adunarea din Versailles se ocupa cu votarea bugetului, ér' pentru deochiarea monarchismului se tragu inaintea judecatii martiali, afara de Bazaine pentru predarea Metiului, si alti generali si auctori ai resbelului: Ollivier, Grammont si Leboef. Napoleon inse dechiara intr'o adresare catra generali, ca élu lea asupra-si responsabilitatea pentru capitulatiunea dela Sedan. Republic'a trage la responsabilitate si dare de séma si pe barbatii dela 4 Sept. pentru lucrarile loru si Gambetta nu desaprobá acésta procedere. —

Varietati.

— In 2 Iuniu petrecuramu la cas'a eternitatei pe repausat'a d. Elen'a Popu cu unu concursu de publicu din tóte bransiele, si cu tóta departarea fórte numerosu, danduise tributulu onórei de pe urma cu o solenitate demna de destins'a conduita a pusetiunei sociale ce ocupá. Fia'i tieren'a usióra! —

† Nicolau Dimitropolu Nicolau, comerciante si comisionariu in Temisiu, dupa una vietia solida, activa si onorifica repausá in Domnulu in 2 Iuniu a. c. in alu 75. anu alu vietiei. Remasitiele pamentesci ale repausatului se asiediara in 4 Iuniu in cript'a cimiteriului dela St. Nicolau, cu tóta onórea cuvinita unui barbatu, care lasá dupa sene dovedi la benefaceri, cari lu renascura pentru viéti'a nemuritrei. Fia'i tieren'a usióra si memori'a eterna! —

Multiamita publica.

Me aflu obligatu de a-mi esprime cea mai cordiale multiamita onoratului publicu din Brasiovu, pentru calduros'a participare la inmormentarea nenitatei si preiubitei mele socie; in specie mi esprimu asta multiumire dloru amploiati, cari din caus'a intardiarei carrului funebrale, avura bunatatea de a portá pre bracia, pre o cale lunga si grea, trupulu repausatei in Domnulu.

Brasiovu in 4 Iuniu 1872.

Iosifu Popu m/.,
jude reg. de cercu.

Multiamita publica.

Subscrisii, ale caroru anime fragede suntu imbracate in doliu pentru perderea, ce li o casiuna crud'a si neimpacabil'a mórte rapidu cu necrutiare pre fostulu loru colegu Davidu Lazariciu (inmormentatu in 23 Maiu a. c.) juristu a. III., unu tenéru de o diligintia, perseverantia si punctualitate ecsemplaria atatu facia cu fostii sei superiori, catu si cu fostii sei colegi pe campulu celu rastu alu museloru, — cá unii, cari suntu indiestrati cu anime susceptibili si recunoscatórie pentru totu ce e bunu, nobile si frumosu — -si tienu de stricta detorintia morale, a aduce prin acést'a cea mai cordiale a loru multiamita tuturoru aceloru domni, cari patrunsi de simtiulu celu nobilu de marinimositate, generositate si umanitate, au binevoitu a contribui la inmormentarea corespundietória si conforma caracterului, de care s'a bucuratu repausatulu in viétia.

Tit. domnii contribuitori suntu: Nicolae Popea archimandritu si vicariu metrop. 2 fl., Davidu br. Ursu de Margine colonelu c. r. pens. 3 fl., Iacobu Bologa cons. aul. in pens. 2 fl., Pavelu de Danca cons. pens. 2 fl., Elia Macelariu cons. gub. in pens. 2 fl., Petru Manu cons. pens. 1 fl., Dr. Gustav Lindner, direct. acad. 5 fl., Ioane Hannia prot. si direct. sem. 1 fl., aliquis 1 fl., Ioane Popescu prot. si profes. 2 fl., Zacharia Boiu ases. consist. si prof. 2 fl., Ioane V. Rusu prot. 1 fl., care binerol a seversi si cultulu funebrale gratuitu; Nicolae Cristea prof. si redact. 1 fl., Dr. Demetriu Racuciu adv. prov. 10 fl., Dr. Ioane Nemesiu adv. prov. 1 fl., Ioane de Preda adv. prov. 1 fl., Petru Roscá jude reg. 1 fl., Iosifu Sterca-Siuluiu jude reg. 2 fl., Ioane Badila subjude reg. 5 fl., Petru Roscá jude reg. 1 fl., Ioane Bradu capit. c. r. pens. 1 fl., N. N. 1 fl., Ioane Tulbasiu secr. fin. 50 cr., Dr. Ilariu Puscariu prof. de teol. 1 fl., Nicolae Fratesiu secret. consist. 1 fl., I. Alemanu direct. reg. de cancelariu 2 fl., Visariouu Romanu directore alu „Albinei" 2 fl., St. Liszai contabilu alu „Albinei" 1 fl., Ioane Cretiu secret. magistr. 1 fl., Demetriu Munteanu cancel. reg. 1 fl., Petru Pinciu cancel. reg. 1 fl., Antoniu Bechnitiu negut. 2 fl., Gregoriu Mateiu negut. 3 fl., Androne proprietariu 1 fl., Nicolae Beu ospetariu 1 fl., junimea studiósa din Sibiiu 5 fl.

Nu mai pucina multiamita esprimemu si onor. corpu profesorale dela gimnas. reg. de statu, care la cererea si dorinti'a nóstra binevoi a lasá junimea intréga studiósa dela acelu parnasu alu museloru a petrece pe repausatulu cu flamur'a funebrale in frunte la loculu de odihna; asemenea d. negutiatoriu Georgiu Haggi, care lasá carrulu funebrau gratuitu a duce remasitiele pamentesci la loculu destinatu; totu asia chorului seminariale rom. de aici, care prin cantarile sale funebrale, ce erau in stare a despicá si animele cele mai impetrite, a contribuitu fórte multu la sternirea condolentiei si a datu espresiune viua doliului, de care erau cuprinsi asistentii; in fine tuturoru de orce secsu si clasa, cari au petrecutu partea pamentésca a finistitului nostru colegu si au asistatu pana s'au asiediatu suptu gli'a cea rece!

Tuturoru susamintitiloru le repetimu cordial'a nóstra multiamita!

Juristii romani dela academi'a reg. din Sibiiu.

Nr. 3838/civ. 1—3

Publicatiune.

Din partea subscrisei judecatoriei reg. se face prin acésta de obste cunoscutu: cumca in 1-a lanuariu 1871 a muritu aici in Brasiovu economulu si proprietariu de realitati Franciscu Türkösi, lasandu dupa sene dóue testamente cu datulu Brasiovu din 10 Augustu 1836 si 22 Februariu 1863. Dupa testamentulu din urma, carele desfiintiase pre celu d'antaiu si anume, dupa punctulu 4 alu acelui are se se impartiésca tóta averea ce va remané dupa mórtea lui Franciscu Türkösi si a sociei sale Iulian'a de o potriva atatu intre mostenitorii legali ai celui d'antaiu, catu si intre mostenitorii legali ai celei din urma. De óra-ce soci'a lui Franciscu Türkösi Sándor Juliana a muritu inainte de consociulu seu, asia se provóca prin acésta toti mostenitorii legali atatu ai lui Franciscu Türkösi, catu si ai socielui sale Iulian'a Sándor, cari dupa lege suntu chiamati a mosteni cá mostenitori legali, cá in terminu de 45 de dile, socotindu dela a trei'a publicare a acestui edictu, se nu intardiè, a arata la subscris'a reg. judecatoria dreptulu loru de mostenire si alu dovedi cu documente credibile, cu atatu mai vertosu, ca-ce in casulu contrariu se va pertracta si se va fini remasulu dupa amendoi consocii cu acei mostenitori legali, cari s'au aratatu la subscris'a reg. judecatoria si suntu chiamati dupa lege a mosteni.

Brasiovu in 1-a Iuniu 1872.

Judecatori'a reg.
Jonás Ferencz.

Nr. 1884 1872. 1—3

Publicatiune.

Comitetulu regresentativu alu comitatului Turdei, se conchiama pre 11 Iuniu a. c. la Turd'a pentru de a dispune asupra celoru de lipsa cu privire la rescriptulu regescu referitoriu la conchiamarea dietei 1872—1875, si la afacerile preliminarie referitórie la arondarea comuneloru, — ceea ce prin acésta tuturoru membriloru comitetului, cari locuiescu afara de comitatu, li se face cunoscutu.

Turd'a in 30 Maiu 1872.

Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitele supremu.

Nr. 240—1872. 3—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu primariu, eventualu, si pentru ocuparea postului de invetiatoriu secundariu la scól'a granitiarésca din Sin'a se escrie prin acést'a concursu pana la 8 Iuliu a. c. st. n., avendu a urmá denumirea inca inainte de 15 ale lunei numite.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anuale de 300 fl. v. a., cu celu secundariu de 200 fl. v. a. din fondulu scolasticu alu fostiloru granitiari din regimentulu romanu I., apoi cortelu naturale si lemne de focudupa usulu de pana acuma, in fine dreptulu de pensiune in sensulu §§-loru 17 si 23 din „Normativulu scolasticu pentru scólele reuniunei granitiaresci din regimentulu romanu I".

Denumitulu is asupra-si oblegamentulu formale, de a remané in postulu conferitu celu pucinu, cinci ani; abdicerea de acestu postu inainte de terminulu aratatu se póte face numai cu incuviintiarea comitetului administrativu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si tramite suplicele instruite cu documentele recerute la adres'a comitetului subscrisu.

Sibiiu in 18 Maiu 1872.

Comitetulu administrativu
alu fondului scolasticu alu fostiloru granitiari din regimentulu rom. I.

Stupini de vendiare.

Stupini in departare de $^1/_2$ óra — de cetatea Brasiovului, cu pamentu fórte fructificatoriu si cari din impregiurarea, ca printre ele curge ap'a ghimbasielului, suntu acomodate de a se folosí de asiediari de vinarsarii, pelunga aceste mai multe holde fórte aprópe de stupini, aflatórie im campulu de midiuloc, se afla de vendiare sub conditiuni favorabili.

Mai de aprópe se trage informare in Scheiu, Groveri cas'a Nr. 405. 2—3

Cursurile

la bursa in 4 Iuniu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 38	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 93	„ „
Augsburg	—	—	109 „ 90	„ „
Londonu	—	—	111 „ 70	„ „
Imprumutulu nationalu			64 „ 75	„ „
Obligatiile metallice vechi de 5%			72 „ 20	„ „
Obligatiunile rurale ungare			81 „ 75	„ „
„ „ temesiane			80 „ 50	„ „
„ „ transilvane			79 „ 75	„ „
„ „ croato-slav.			84 „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	840 „ —	„ „
„ creditului	—	—	335 „ 50	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.